

[Ingeborg Hansen.]

og afsonen straffen må siges at have fået saldokvittering fra samfundet. Han kan herefter atter optages i samfundet og søge at indordne sig under dets love på samme måde som ustraffede medborgere, uden at samfundet lægger ham hindringer i vejen.

Selvom der i den sidste snes år på dette område er indført forskellige mildnelser, har det dog hidtil været sådan, at lovbestemmelserne om straffede personers forhold efter strafudståelsen hvilede på det gamle princip, at en person, der havde været straffet, måtte finde sig i stadig at bære følgerne af, at han havde overtrådt samfundets love, og ikke kunne forvente at få de samfundsmæssige rettigheder tilbage, som han havde sat overstyr ved sit lovbrud. Forandringer i dette gamle og inhumane princip har været påtænkt og ønsket længe, og mange dygtige og fremragende jurister har støttet bestræbelserne for at få det humane princip gennemført i loven. Jeg vil gerne her særlig fremhæve det arbejde, der er gjort af det høje tings nuværende formand, forhenværende justitsminister Steincke, og af den nuværende højtærede justitsminister samt af straffelovskommissionen, der har afgivet den betænkning, som dette lovforslag bygger på.

Om forslagens historiske baggrund, om dets principper og om dets hovedindhold er der vistnok sagt alt, hvad der kan siges, og det, jeg ville kunne tilføje, ville kun blive en gentagelse af, hvad der allerede er sagt. Jeg vil herom henvise til fhv. justitsminister Steinckes tale ved fremsættelsen af hans lovforslag i folketinget den 17. maj 1950, den nuværende højtærede justitsministers fremsættelse af det lovforslag, der her er tale om, den 8. marts 1951, lovforslagenes bemærkninger, straffelovskommissionens betænkning og endelig justitsministerens forelæggelsestale i dag.

I hele dette materiale finder man ofte udtalt et ønske om en mentalitetsændring som forudsætning for, at lovændringen kan gennemføres efter sin bestemmelse, en mentalitetsændring, som hos landets borgere skulle give sig udtryk i en større forståelse af de straffede personers vanskelige kår og vilje til at lette dem. Dette ønske deler jeg fuldtud, og jeg tør vel endda sige, at udsigterne til, at det kan blive opfyldt, er i tiltagende. Når man ser på det arbejde, der er gjort her, og bemærker, hvordan man har sluttet sig til det nye humane princip, tror jeg, man har ret til at trøste sig med, at den ønskede mentalitetsændring, det

humane livssyn — ligesom der siges om sandheden — er på march.

Lovforslaget har været genstand for en grundig udvalgsbehandling i folketinget, og af udvalgsbetænkningen forstår man, at enkelthederne i forslaget har været gennemdrøftet — den højtærede minister har gjort rede for dem her. De ændringer, der er foretaget under behandlingen i folketinget, er resultatet af alvorlige overvejelser. De har samlet alle partierne i udvalget, og forslaget er vedtaget af alle partier i folketinget.

Jeg har for mit vedkommende ikke noget at bemærke om det arbejde, der allerede er gjort. Det ville have været rart, om der også kunne være blevet tid til en grundig udvalgsbehandling her i dette høje ting, men jeg forstår, at den højtærede justitsminister gerne vil have lovforslaget igennem i indeværende rigsdagssamling, som snart står for at skulle sluttes, og jeg skal derfor på mit partis vegne for dets vedkommende afstå fra en grundig udvalgsbehandling og nøjes med at sige, som jeg begyndte, at vi er villige til at medvirke til en hurtig gennemførelse af forslaget.

Elmquist: På mit partis vegne kan også jeg anbefale det foreliggende lovforslag til en velvillig behandling. Jeg personlig hilser dets fremkomst med meget stor glæde. Efter hele vor nutidige opfattelse af formålet med samfundets straffevirksomhed tror jeg, man må være enig om, at den nuværende lovgivning med dens rettighedsfortabelse nærmest må siges at være ulogisk. Man kan vel sige det således, at statens reaktion overfor forbrydelser har flere formål, dels det præventive at afskrække, dels at straffe og derigennem understrege handlingens forkastelige karakter, og endelig gennem en rationel fængselsbehandling at gøre alt, for at den straffede kan vende tilbage til samfundet med alle muligheder for at blive en nyttig og god og arbejdende borger i dette. Dette sidste må ved siden af det straffende formål være det altoverskyggende mål for fængselsopholdet, men når det er tilfældet, er det naturligvis inkonsekvent at forsyne de straffede med en sort kokarde den dag, de slipper ud af fængslet, en kokarde, der begrænser deres muligheder for at nå netop det, der har været formålet med deres ophold og behandling i fængslet.

Det helt konsekvente ville vel i virkeligheden være at anlægge det synspunkt, at når den straffede har udstået sin straf, har